

**INTEGRITÁSI KOCKÁZATOK ÉS VISSZAÉLÉSEK
A MAGYAR HALGAZDÁLKODÁSI OPERATÍV
PROGRAM (MAHOP) KERETÉBEN
TÁMOGATOTT NÓGRÁD VÁRMEGYEI
HALASTÓ BERUHÁZÁSOK ÜGYÉBEN**

AZ ESETTANULMÁNY CÉLJA

Az Integritás Hatóság eljárásainak tapasztalataira építve esettanulmányaink célja, hogy támogassák az európai uniós források felhasználásában és a közpénzek kezelésében érintett szereplőket a korrupciós és összeférhetlenségi kockázatok felismerésében és kezelésében Magyarországon.

Az esettanulmányok egyben a korrupciós tudatosság növelését és a megelőzést is szolgálják. Segítik a szervezeti kockázatok azonosítását, valamint a megfelelő kontrollmechanizmusok kialakítását és megerősítését.

TARTALOM

Az eset összefoglalása

Az Integritás Hatóság vizsgálatának főbb megállapításai

Figyelmeztető jelek és korrupciós kockázatok

A visszaélések hatásai

Az Integritás Hatóság javaslatai:

Lehetséges lépések a jogsértések megelőzése és feltárása érdekében

AZ ESET ÖSSZEFOGLALÁSA

Az Integritás Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) célzott vizsgálatot folytatott le a **Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (a továbbiakban: MAHOP)** keretében, halastó létesítési és fejlesztési célra nyújtott európai uniós támogatások felhasználásával összefüggésben. A vizsgálat három, Nógrád vármegye két településén megvalósított projektet érint, amelyek együttesen mintegy 450 millió forint összegű vissza nem térítendő támogatásban részesültek. A projektek kedvezményezettje egy budapesti székhelyű egyéni vállalkozó (a továbbiakban: kedvezményezett) volt.

A Hatóság vizsgálatának tárgya annak értékelése volt, hogy a támogatási kérelmek benyújtása, a projektek megvalósítása és fenntartása során a kedvezményezett megfelelt-e a MAHOP felhívásokban, valamint a vonatkozó jogszabályokban előírt támogathatósági és jogszerűségi feltételeknek, továbbá, hogy az európai uniós források felhasználása összhangban állt-e a program szakpolitikai céljaival és a közpénzekre vonatkozó felelős gazdálkodás követelményével.

A vizsgálat megállapításai szerint a kedvezményezett a támogatási kérelmek benyújtását megelőzően és a projekt fenntartási

időszakában sem rendelkezett halgazdálkodási joggal, illetve a halgazdálkodási tevékenység végzéséhez szükséges hatósági engedélyekkel. Ennek ellenére a támogatási kérelmek benyújtásakor a támogathatósági feltételek fennállását olyan halértékesítési számlákkal és dokumentumokkal igazolta, amelyek a rendelkezésre álló adatok alapján feltehetően nem támasztottak alá valós gazdasági eseményeket. A Hatóság álláspontja szerint e körülmények alkalmasak voltak arra, hogy a kedvezményezett mesterségesen teremtse meg a támogatásra való jogosultság látszatát, igazolja a támogathatóság feltételeit, és jogosulatlanul jusson hozzá jelentős összegű uniós forrásokhoz.

A vizsgálat során a Hatóság nem független szállítói körhöz kapcsolódó számlázási gyakorlatot, kettős finanszírozás kockázatát hordozó szerződéses konstrukciókat, valamint a projektek tényleges működését alá nem támasztó fenntartási dokumentációt is azonosított. A feltárt körülmények összességükben felvetették a költségvetési csalás és a hamis magánokirat felhasználása elkövetésének gyanúját, indokolttá tették szabálytalansági jogkövetkezmények és büntetőeljárás kezdeményezését.

AZ INTEGRITÁS HATÓSÁG VIZSGÁLATÁNAK FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

➔ A támogatások jogosulatlan igénybevételeire utaló körülmények. A Hatóság megállapította, hogy a kedvezményezett 2016. január 1. és 2023. december 31. között nem rendelkezett halgazdálkodási joggal, továbbá a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) nyilvántartása szerint részére halgazdálkodási engedély nem került kiadásra. Ennek ellenére a három támogatási kérelemhez összesen három darab halértékesítési számlát csatolt, amelyek mögött valós gazdasági tevékenység nem volt hitelt érdemlően igazolható.

➔ Széles körű és rendszerszintű szállítói függetlenségi hiány volt azonosítható, amely nem a klasszikus, támogató és kedvezményezett közötti összeférhetetlenség körébe tartozik, hanem a kedvezményezett és a szállítók közötti személyi, szervezeti vagy gazdasági kapcsolatokból fakad. A vizsgálat során a Hatóság összesen 11 olyan esetet azonosított, amelyekben a szállítók vagy ajánlattevők függetlensége nem volt igazolható a kedvezményezettől. E kapcsolatrendszer közel nettó 623 millió Ft értékű számlázást érintett, amelyhez mintegy 311 millió Ft támogatástartalom kapcsolódott, és amely a projektek során elszámolt támogatás közel 70%-át tette ki. A feltárt körülmények személyi, tulajdonosi és székhelyi átfedésekre vezethetők vissza.

Valótlan tartalmú okiratok és fiktív teljesítések gyanúja. A Hatóság a támogatási kérelmekhez, valamint a fenntartási időszakhoz kapcsolódó dokumentumok vizsgálatá során több esetben ellentmondásokat tárt fel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV), a NÉBIH és egyéb hatósági nyilvántartások adatainak összevetése alapján. A halértékesítésekhez kapcsolódó számlák, nyugták és lehalászási jelentések – azaz a halállomány kitermelését dokumentáló nyilvántartások – egymással nem voltak koherensek, továbbá kétség merült fel egyes, a támogatás elnyeréséhez benyújtott dokumentumok valóságtartalmát illetően is. Mindez megalapozhatja a fiktív számlakibocsátás és a hamis magánokirat felhasználásának gyanúját, különösen abban az esetben, ha e dokumentumokat ténylegesen felhasználták költségvetési forrásból származó támogatás igénybevételehez, és ezáltal a költségvetést kár érte, amely a költségvetési csalás gyanúját is felvetheti.

➔ A projektekhez kapcsolódó kimeneti indikátorok teljesülése nem volt igazolható. A Hatóság megállapította, hogy a támogatási okiratokban vállalt akvakultúra-termelési és foglalkoztatási indikátorok teljesítését a kedvezményezett nem tudta hitelt érdemlően alátámasztani. A benyújtott jelenléti ívek, foglalkoztatási és termelési

adatok ellentmondásosak voltak, és nem tükrözték a tényleges gazdasági tevékenységet.

- ➔ **Nem elszámolható költségek finanszírozása.** A vizsgálat megállapította, hogy a kedvezményezett több olyan eszközt és gépet szerzett be összesen 117 038 796 Ft támogatási összeg terhére, amelyek vonatkozásában nem teljesültek a pályázati felhívásban meghatározott jogosultsági feltételek, különösen a minimálisan előírt halastó-területre vonatkozó követelmény. E kiadások a vonatkozó jogszabályok alapján nem minősültek elszámolhatónak.
- ➔ **Kettős finanszírozás kockázata.** Két projekt esetében lényegében azonos műszaki tartalomra, eltérő gazdasági szereplőkkel került sor szerződéskötésre, megfelelő mű-

szaki és szakmai elhatárolás nélkül. E körülmény megalapozza a kettős finanszírozás gyanúját, továbbá kétséget ébreszt a kivitelezők tényleges teljesítési kapacitásának fennállása tekintetében.

- ➔ **A feltárt körülményekre tekintettel szabálytalansági eljárás és feljelentés megtétele vált indokolttá.** Az Integritás Hatóság szabálytalansági eljárás lefolytatását kezdeményezte, valamint feljelentést tett költségvetési csalás és hamis magánokirat felhasználása elkövetésének gyanúja miatt.

FIGYELMEZTETŐ JELEK ÉS KORRUPCIÓS KOCKÁZATOK

- ➔ A vizsgálat megállapította, hogy a kedvezményezett a projektek előkészítése és megvalósítása során **nem rendelkezett halgazdálkodási joggal, valamint a tevékenység végzéséhez szükséges hatósági engedéllyel**. Ennek ellenére a támogathatóság igazolására szolgáló dokumentumok benyújtásra kerültek, ami a támogatási forrásokhoz való hozzáférés formális, de tartalmilag megalapozatlan biztosítására utaló kockázati jelként értékelhető.
- ➔ A projektek megvalósítása során **ismétlődően ugyanazon gazdasági szereplők** jelentek meg ajánlattevőként és szállítóként, akik a kedvezményezetthez személyi, tulajdonosi vagy székhelyi kapcsolódással voltak köthetők. Az összeférhetetlenség ilyen mértékű koncentrációja rendszerszintű kockázatra utal a beszerzések átláthatósága és a verseny tisztasága szempontjából.
- ➔ A szerződéskötések és ajánlati struktúrák azt mutatták, hogy a formális ajánlatadási eljárások ellenére nem volt valós piaci verseny a beszerzésekben. **Az azonos székhelyű és egymással kapcsolatban álló cégek részvétele** olyan környezetet teremtett, amely nem biztosította a valós piaci árak kialakulását.
- ➔ A Hatóság több esetben **azonosított eltéréseket a kedvezményezett által benyújtott számlák, a NAV adatok, a NÉBIH nyilvántartásai és a projektbeszámolók** között. A halértékesítési és termelési adatok sem egymással, sem a hatósági nyilvántartásokban szereplő adatokkal nem voltak koherensek, ami a fiktív teljesítések és a valótlán elszámolások tipikus kockázati indikátorának tekinthető.
- ➔ Két projekt esetében **lényegében azonos műszaki tartalomra több vállalkozási szerződés került megkötésre**, megfelelő műszaki és szakmai elhatárolás nélkül. Az ilyen párhuzamos szerződéses megoldások a források többszöri elszámolásának kockázatát hordozzák.
- ➔ A vizsgálat alapján **az eszközbeszerzések és a kimeneti indikátorok teljesítéséhez kapcsolódó ellenőrzési mechanizmusok nem voltak alkalmasak annak biztosítására**, hogy a támogatósi feltételek ténylegesen teljesüljenek. A hiányos előzetes és utólagos kontroll olyan környezetet teremtett, amely kedvezett az indokolatlan, nem elszámolható költségek elfogadásának.
- ➔ **A jogszerű halgazdálkodási tevékenység hiánya, valamint a dokumentumokkal mestersegesen alátámasztott indikátorteljesítés** azt jelzi, hogy a projektek tényleges megvalósulása nem állt összhangban sem a MAHOP szakpolitikai céljaival, sem a hatékony uniós forrásfelhasználás rendeltetésével.

A VISSZAÉLÉSEK HATÁSAI

A nem jogszerűen megvalósított beruházások következtében a MAHOP keretében biztosított, halgazdálkodás fejlesztését szolgáló európai uniós források **nem járultak hozzá a támogatott ágazat tényleges kapacitás és teljesítménynövekedéséhez**. A támogatások olyan projektekhez kerültek felhasználásra, amelyek nem termeltek igazolható szakmai és gazdasági hozzáadott értéket.

A jogosulatlan forrásfelhasználás miatt a támogatások **nem eredményeztek valós akvakultúra termelésbővülést, foglalkoztatás növekedést és fenntartható halgazdálkodási infrastruktúrát**. Ennek következtében sérült a vidéki gazdaság diverzifikációját és a mezőgazdasági foglalkoztatás erősítését célzó uniós szakpolitikák érvényesülése.

A projektek megvalósítási helyszíne Nógrád vármegye térsége lett volna, amely jelentős strukturális gazdasági és demográfiai kihívásokkal terhelt. A tényleges termelési és foglalkoztatási hatások elmaradása miatt a beruházások **nem járultak hozzá a térség munkahelyteremtéséhez és jövedelemtermelő képességének erősítéséhez**.

Amennyiben egy projekt nem teljesíti a támogatási célkitűzéseket, az alkalmas lehet annak **a társadalmi benyomásnak a kialakítására**, hogy az uniós források felhasználása nem a valós közösségi szükségletek mentén történik, hanem szűk érdekcsoportok gazdasági előnyhöz juttatását szolgálja.

AZ INTEGRITÁS HATÓSÁG JAVASLATAI: LEHETSÉGES LÉPÉSEK A JOGSÉRTÉSEK MEGELŐZÉSE ÉS FELTÁRÁSA ÉRDEKÉBEN

- ➔ Az Irányító Hatóság a jövőbeni felhívások előkészítése és az értékelési eljárások folytatása során alkalmazzon olyan **prevenatív kontrollmechanizmusokat**, amelyek már a támogatási kérelmek elbírálásának szakaszában alkalmasak a szakmailag nem megalapozott, illetve a felhívás célkitűzésével összhangban nem álló projektek kiszűrésére.
  - ➔ Indokolt **olyan kockázati mutatók kialakítása és alkalmazása**, amelyek elősegítik a kedvezményezettől nem független szállítók, ajánlattevők és alvállalkozók korai azonosítását. E kontrollmechanizmusoknak ki kell terjedniük különösen a személyi, tulajdonosi és székhelyi összefonódások vizsgálatára, valamint a projektmegvalósítás során bekövetkező szállítótáváltások nyomon követésére.
  - ➔ A Közreműködő Szervezet **a támogatási összegek kifizetését megelőzően** a benyújtott elszámoló bizonylatok, szerződések és megvalósítást alátámasztó dokumentumok alapján folytasson le részletesebb ellenőrzést annak érdekében, hogy a finanszírozási és elszámolhatósági kockázatok időben feltárhatók legyenek.
- Szükséges a Felhívásban meghatározott **műszaki és szakmai követelmények** – különösen a minimális halastó területhez kötött eszközbeszerzési feltételek – **következetesebb ellenőrzése**. Ennek érdekében indokolt az ellenőrzési gyakorlat felülvizsgálata annak biztosítása céljából, hogy nem elszámolható költségek ne kerülhessenek elfogadásra.
- ➔ Azon projektek esetében, amelyeknél a támogatás feltétele árbevétel vagy termelés-növekedés igazolása, az **Irányító Hatóság** vonja be **az érintett szakigazgatási szervek – különösen a NÉBIH – nyilvántartásait és hatósági adatait** az indikátorok tényleges teljesülésének ellenőrzésébe.
  - ➔ A fenntartási jelentésekben bemutatott **teljesítmények ellenőrzése ne kizárólag adminisztratív dokumentumokra** korlátozódjon, hanem indokolt esetben egészüljön ki helyszíni ellenőrzésekkel, valamint külső adatbázisok felhasználásával.
  - ➔ Az Irányító Hatóság és a Közreműködő Szervezet a szabálytalansági eljárások, illetve a támogatások visszakövetelésére irányuló intézkedések során **biztosítson folyamatos tájékoztatást az Integritás Hatóság számára**, elősegítve ezzel az uniós források védelmét és a jogkövetkezmények hatékony érvényesítését.

NE HUNYJ SZEMET! JELENTSD ONLINE!

Szerinted gyanúsan használják fel az EU-s pénzeket?

Az Integritás Hatóság célja, hogy biztosítsa az EU-s támogatások tisztességes és átlátható felhasználását. Ehhez azonban te is kellesz: tegyél bejelentést!

Néhány perc az egész – dokumentumokat is csatolhatsz, de minden személyes adat rejtve marad.

Anonim bejelentő felületünk: www.integritashatosag.whispli.com/lp/bejelentes

E-mail: bejelentes@integritashatosag.hu

 **INTEGRITÁS
HATÓSÁG**

NÉZD MEG, HOGYAN DOLGOZHATUNK EGYÜTT EGY TISZTÁBB JÖVŐÉRT!

Ismerd meg az
Integritás Hatóság
munkáját.

1051 Budapest,
Széchenyi István tér 7-8.
www.integritashatosag.hu

